הנדון:

הרייך הדרומי

על אקרן הטלוויזיה הופיעו דמויות, שהעלו זיכרונות מחרידים.

קבוצת ילדים בלונדיים, במדים שהזכירו את הנוער ההיטלראי, תקעו בחצוצרות והיכו בתופים. הם צעקו „הייל!" לכבוד „ארץ־הצפון".

קצין אס־אס עיוור נשא בבית־הקברות נאום־הספד נלהב לחללי המישמר השחור של היטלר.

האם חי הנאציזם בגרמניה?

פרופסורים מלומדים ממיטב האוניברסיטות של ישראל קיימו על כך דיון מלומד. אולי יש. אולי אין. צריכים לראות את גרמניה מבעד לערפל הכיבשנים. צריכים לעמוד על המישמר, שמא יקום הפאשיזם מחדש במולדתו של ריכארד ואגנר. ויכוח מלומד.

ואתה רוצה לצעוק.

■ ■ ■

אתה רוצה לצעוק מפני ששעה קלה לפני אותו ויכוח הודיעה אותה תחנת־טלוויזיה כי שר־החוץ של אפריקה הדרומית סיים ביקור ידידותי בישראל.

ואותו שר־חוץ נתקבל על־ידי ראש ממשלת ישראל, מר מנחם בגין, וגם על־ידי עמיתו, מר משה דיין.

ואף אחד מאותם פרופסורים מלומדים לא מצא לנכון להסתייג בצורה כלשהי מאותו ביקור ידידותי.

אף אחד מהם גם לא העלה, כנראה, בדעתו המלומדת שיש קשר בין שני הנושאים — יחסנו לעבר הגרמני ויחסנו להווה האפריקאי.

אולי נבע הדבר מן הגישה המיקצועית של הפרופסורים המלומדים. הם היסטוריונים. הם עוסקים בעבר. ההווה אינו מעניין אותם. הוא יעניין אותם רק כאשר יהפוך עבר.

ואולי יש כאן איזשהו קצר נפשי, שצריך היה לעניין פרופסורים מלומדים אחרים, שעיסוקם בפסיכולוגיה.

■ ■ ■

עשן־הכיבשנים של אושוויץ, העומד עדיין לנגד עינינו, עלול לערפל את ראייתנו. כי בעוד מבטנו רתוק אל הארובות של אתמול, עלולים אנחנו להתעלם מן הארובות של היום. בעוד אנו נועצים את מבטנו באושוויץ ובברגן־בלזן, בדכאו ובבוכנוואלד, אנחנו עלולים להסיח את דעתנו ממקומות רחוקים יותר, בעלי שמות בלתי־מוכרים.

אבל לפני 35 שנים גם לא הכיר איש מאיתנו את השמות אושוויץ, טרבלינקה, מיידאנק.

הפאשיזם אינו מת, הפאשיזם חי.

הפאשיזם רוצח. הפאשיזם מענה. הפאשיזם מדכא.

היום.

בעצם הרגע הזה, שבו אני כותב דברים אלה.

בעצם הרגע הזה מופעלים מכשירי־עינויים במרתפי־חקירה, בוקעות זעקות מפי אנשים מוכים, חרדות נשים לגורל בעליהן שנעלמו.

יש מרתפי־עינויים. יש מחנות־ריכוז. יש פלוגות־סער.

לא בגרמניה. ואין הם קרויים בשמות כמו גסטאפו, קא־צט, אס־אס.

אבל, ריכוזנו של עולם, מה זה משנה?

■ ■ ■

לא, אין לי שום עניין באותן תופעות קיקיוניות שהעלה רון בן־ישי בחכתו הטלוויזיונית.

אין לי עניין בכמה מאות נערים — כמה מאות ממיליוני צעירים גרמניים, המשחקים במישחקי ההיטלר־יוגנד.

אין לי עניין בשבר־כלי, עיוור וזקן, המדקלם בבית־הקברות נאום־הספד לחבריו, אשר התולעים אכלו אותם.

אין לי עניין בקבוצת־שוליים פאשיסטית מגוחכת, שכדוגמתה וגרועות ממנה יש גם בישראל.

אין לי עניין בהם, מפני שאין שום חשש שבעתיד הנראה־לעין יהיה בכוח כל התופעות האלה להקים מחנות־ריכוז חדשים.

כדאי לשים עליהן עין, מדי פעם. בהחלט כדאי. כדאי לזכור את העבר, שאותו הן מבקשות להזכיר. בהחלט. זוהי חובה. לא נשכח.

אך זהו תפקיד שולי, תפקיד הבטל בשישים, לעומת חובתנו האנושית, הלאומית, היהודית, להרים את קולנו נגד קיומם של מחנות־ריכוז הפועלים עכשיו, בייבשת השכנה.

על כך הייתי רוצה לראות סרט חושפני ואמיץ בטלוויזיה. על כך הייתי רוצה לשמוע ויכוח של פרופסורים מלומדים.

■ ■ ■

הנה — אין קול ואין קשב. דממה דקה.

מדוע?

האם אנחנו מתקוממים נגד השואה רק מפני שניספו בה מיליוני יהודים?

האם אנחנו מקללים את זיכרו של היטלר, עד סוף כל הדורות, רק מפני שהיה אנטי־שמי?

האם היינו מתייחסים אל מר אדולף היטלר באדישות אדיבה, אילו היפנה את תורת־הגזע שלו נגד אסקימוסים, או כושים, או אינדיאנים?

האם היינו מתעלמים מזוועות מיידאניק, ומרצח תינוקות בגטאות, ומהרעבת מיליונים, אילו קרו הדברים בארץ שאין בה יהודים — או, גרוע יותר, במישטר המפנק יהודים?

אין אלה שאלות ריטוריות. אלה הן שאלות־יסוד של מצפון והגינות. הן נוגעות לשורש המוסר הלאומי שלנו, כיהודים וכישראלים.

אלה הן שאלות שכל אדם חייב להציג אותן לעצמו,

דרום־אפריקה: טבח בסוואטו

ולהשיב עליהן בגילוי־לב, אם אדם הנהו, ולא צמח מהלך וזולל ומצחק.

■ ■ ■

באותו ויכוח טלוויזיוני נאמרו דברים מלומדים על נושא נוקב: האם מותר היה לקיים יחסים מדיניים ואישיים עם גרמניה והגרמנים, אחרי הזוועות?

ואמר מי שאמר: מותר היה, כי הדבר חיזק את מדינת־ישראל ועזר לה לעמוד על נפשה. ואמרו אחרים: אסור היה.

אך אלה גם אלה התכוונו לגרמניה האחרת, גרמניה שקמה אחרי חורבן הרייך השלישי ואחרי התאבדותם ותלייתם של מנהיגיו.

לא היה איש מבין המשתתפים בוויכוח שהעלה בדעתו שמותר היה לקיים יחסים עם ראשי הרייך השלישי עצמו — גם אילו היה הדבר מחזק את המדינה, ועוזר לה לעמוד על נפשה.

יש גבול של הגינות, גבול של מוסר, שאין אתה עובר אותו גם למען אינטרס מדיני.

את הגבול הזה אנחנו עוברים ביחסינו עם הרייך הדרום־אפריקאי.

■ ■ ■

לפי כל הגדרה שהיא, מדעית ואמפירית, הרפובליקה של דרום־אפריקה היא מדינה פאשיסטית.

התורה הרישמית שלה היא תורת־הגזע. החוקים שלה מועתקים, כימעט מילולית, מחוקי־נירנברג הזכורים־לדראון, למען שמירת טוהר הדם ונגד חילול הגזע.

ראשי המישטר הקיים במדינה זו היו חסידיו הנלהבים והגלויים של אדולף היטלר — בעצם ימי אושוויץ, כאשר העשן עוד היתמר מעל לארובות. אחדים מהם נכלאו, ביגלל החשש שהם פועלים הלכה למעשה למען נצחון הנאצים במילחמה.

במדינה זו קיימים כל נוהגי־הטרור של המישטר הנאצי. אנשים נעצרים ומוחזקים במאסר בלי דין ובלי דיין. עצירים מתים בסיטונות בבתי־סוהר ובחדרי־חקירות. בתי־המישפט של המישטר הפושעני עצמו נאלצו, באחרונה, להודות בעובדה זו. אנשים מדוכאים בשל גיזעם וצבע־עורם. מיליונים נידונים לניוון אנושי ותרבותי.

על פי חוקי מדינת־ישראל, מה שמתרחש בדרום־אפריקה הוא פשע של השמדת־עם, ועל אחת כמה וכמה פשע נגד האנושות.

וזהו בן־בריתנו.

■ ■ ■

לפי הדיווחים העקשניים של עיתוני־העולם, ביניהם העיתונים הידידותיים ביותר לישראל בכל הנושאים האחרים, ישראל היא כיום בעלת־הברית העיקרית של דרום־אפריקה.

לפי דיווחים אלה, ישראל מספקת לה נשק בממדים נרחבים מאד.

(לפי מיסמך אובייקטיבי חשוב ביותר, שפורסם בימים אלה בבריטניה, ישראל נכנסה ביכלל לשורה הראשונה של מוכרי־הנשק בעולם. אבות הציונות היו, מן הסתם, מזדעזעים אילו שמעו זאת. הם היו יהודים טובים. הם התייחסו אל סוחרי־הנשק בדורם כאל „סוחרי מוות", כאל אנשים המרוויחים כסף מרצח ומכאבים, מאומללותם של אלמנות ויתומים. מה היו חושבים אילו שמעו שישראל אינה רק אחת מסוחרות־הנשק הגדולות בעולם, אלא גם ספקית־הנשק העיקרית של מדינה אשר שמה מעורר — בצדק — חלחלה בליבם של מאות מיליונים מסביב לכדור־הארץ?).

יש עיתונים מכובדים בעולם המתעקשים לדווח באופן רצוף על שיתוף־פעולה ישראלי—דרום־אפריקאי בשטח הנשק הגרעיני.

זאת אומרת: ישראל עוזרת למישטר טרוריסטי זה לקבל לידיו את נשק־הסחיטה הסופי, נשק שיאפשר לה לצפצף על כל העולם התרבותי ולהחזיק את מישפחת־העמים בגרגרתה.

■ ■ ■

מעבר לכל שיקולי המוסר, הזועקים לשמיים, מדיניות זו היא איוולת נוראה?

יותר מכל דבר אחר שעשתה מדינתנו איפעם, מתאימה לה קריאתו המפורסמת של בוליי דה־לה־מורת, למראה מעשה־רצח של נפוליון: „זה גרוע מפשע — זה מישגה!"

בשנה שעברה נזעקו ארצה סנאטורים אמריקאיים יהודיים, ידידיה הנאמנים ביותר של ישראל, כדי להגיד ליצחק רבין: הינתק מדרום־אפריקה! אתה כורת את ענף דעת־הקהל, שעליו יושבת ישראל!

מזה דור מנסה התעמולה הערבית העויינת לתאר את ישראל כמדינה גזענית, פאשיסטית, מנשלת ומדכאה, בעלת־בריתם של כל מנוולי העולם. איזה דיבוק אחז בנו, שאנו פועלים כדי לספק כלי־נשק לתעמולה זו?

אנו מביכים את ידידינו. אנו מקוממים נגדנו את בעלי־בריתנו הטיבעיים. אנו מאפשרים לאויבינו להכריז: „ראו, הלך הזרזיר הישראלי אצל העורב!

כל זה לשם מה?

בוודאי מפיקה המדינה תועלת ממשית, כלכלית וביטחונית, מקשרים אלה עם הרייך הדרומי. זוהי תועלת לטווח קצר. תועלת שאנחנו נשלם עבורה מחיר נורא בטווח הארוך.

הביטחון הלאומי מורכב מגורמים רבים. גם מביטחוננו בצידקתנו. גם מיחס הכבוד של העולם אלינו. גם מאהדתם של בעלי הרצון הטוב, שלא יניחו לממשלותיהם לסכן את קיומנו.

וגם — כן, גם מזכר הארובות של אושוויץ.

איזו שטות, איזו איוולת, להקריב את כל אלה על מיזבח של ציניות גלוייה ומטופשת!

■ ■ ■

שר־החוץ הדרום־אפריקאי ערך ביקור ידידותי בישראל. הוא ביקר אצל מר מנחם בגין.

מנחם בגין, שניסה בשעתו להמריד את המדינה נגד הסכם־השילומים, כדי למנוע כפרה על פישעי הנאצים. מנחם בגין, המסרב לדרוך על אדמת גרמניה, או אף לדבר עם גרמנים. מנחם בגין, אשר מורו ורבו זאב ז'בוטינסקי סירב להיפגש עם בניטו מוסוליני.

אדוני ראש־הממשלה, אם לחצת את ידיו של האיש הזה, שליח הטומאה — לא בשמי לחצת אותה.

מאת אורי אבנרי